

Middelalderlatin

PENSUMLITTERATUR

26. mai 2024

Listen vil oppdateres, da særlig med tillegg av anbefalt litteratur, før semesterstart.

Siste versjon av listen ligger her: www.filologi.no/pensum/2024/latin.pdf.

Nedenfor finnes en veiledende liste over pensumlitteratur for dette kurset. Etter bekreftet opptak anbefales det at man anskaffer et eksemplar av innføringsboken før første undervisningstime. Det forventes ikke at man leser alt i denne litteraturlisten, men det er nødvendig å kjenne til de viktigste referansene i faglitteraturen. Kun innføringsboken og materiale utdelt i undervisningstimene er obligatorisk pensum.

Litteraturen er delvis åpent tilgjengelig på internett, ellers finner man det meste i Universitetsbiblioteket på Blindern (Georg Sverdrups hus). Pensumlitteraturen er også tilgjengelig i Norsk filologisk institutts bibliotek (studenter som ønsker tilgang bes ta kontakt med instituttet via [e-post](#)). De fleste titlene i litteraturlisten nedenfor har lenker til enten bibliotekets eksemplar eller til en digitalt tilgjengelig versjon.

INNFØRINGSBOK

Vibeke Roggen, Rolf Hesse og Gudrun Haastrup, [OMNIBVS 1: Tekstbok](#). Oslo: Aschehoug 1996.

Vibeke Roggen, [OMNIBVS 1: Arbeidsbok](#). Oslo: Aschehoug 1996.

Egil Kraggerud, [Et Pensum i middelalderlatin. 1: Tekster](#). Oslo 1992.

Egil Kraggerud, [Et Pensum i middelalderlatin. 2 Kommentarer](#). Oslo 1993.

Egil Kraggerud, [Et Pensum i middelalderlatin. 3: Oversettelser](#). Oslo 1994.

GRAMMATIKKER

S. Eitrem, [Latinsk grammatikk](#). 3. utgave ved Bjørg Tosterud og Egil Kraggerud. Oslo: Aschehoug 1996.

I tillegg anbefales følgende (som ikke er pensum):

Vibeke Roggen, [Latinsk grammatikk](#). Oslo: Cappelen Damm 2022.

SPRÅKHISTORIE

Jürgen Leonhardt, [Latin: Story of a World Language](#). Cambridge, Massachusetts: The Belknap Press of Harvard University Press 2013 [engelsk oversettelse av boken [Latein: Geschichte einer Weltsprache](#). München: Beck 2009]

ORDBØKER

Vibeke Roggen, Egil Kraggerud og Bjørg Tosterud, [Latinsk ordbok: latin-norsk](#). Oslo: Cappelen Damm 2015.

OM PENSUM OG FILOLOGISKE STUDIER

Filologiske innføringskurs har som regel fire typer pensumlitteratur: (1) innføringsbok, (2) ordbok, (3) referansegrammatikk og (4) håndbøker og sekundærlitteratur. I tillegg finnes i mange tilfeller øvingsbøker og ressurser på Internett. En god innføringsbok kan gjøre nytte som både grammatikk, ordbok, øvingsbok og en sjelden gang som innføring til sekundærlitteraturen. Den filologiske metode gjelder også for studier av talespråk, men må da suppleres med samtaleøvelser. Når man studerer talte språk bør man også tidlig lære å hilse og føre enkle samtaler, gjerne samtidig med studier av skrift og uttale.

For å lære et klassisk skriftspråk godt må man studere inngående en god innføringsbok, gjøre seg kjent med ordbøker og referanselitteratur, pugge ord (helst ved å lage egne glosesbøker og flashcards) og ikke minst lese setninger og etter hvert tekster jevnlig. Det tar lang tid å sette seg inn i et språk og en skriftradisjon på denne måten, og de fleste må studere minst én time per dag i omtrent et år for å få en god grunnleggende kjennskap til språket. I tillegg til

å daglig lese noen sider i læreboken, pugge ord på trikken, lese setninger høyt for seg selv, osv., bør man arbeide grundigere, tilsvarende én arbeidsdag eller mer, minst én gang eller to i uken. Gode kurs og innføringsbøker følger en progresjon som er tilpasset en slik arbeidsmengde. Med gode teknikker og hardt arbeid kan man i mange tilfeller lære den grunnleggende grammatikken og et basisordforråd det første halvåret og deretter anvende mer tid på lesning av tekster og bruk av ordbok og referansegrammatikk det andre halvåret. Håndbøker og sekundærlitteratur bør man gjøre seg fortløpende kjent med, gjerne også lettleste fremstillinger av den kulturtradisjonen språket tilhører. For klassiske skriftspråk finnes ofte en rekke gode ressurser gratis tilgjengelig som PDF eller i andre formater, ettersom mange av standardverkene er relativt gamle og ikke lenger opphavsrettsbeskyttet.